

## L'SPIRIDION, EL DARRER VIATGE

### Descripció detallada de l'element didàctic



“Barcos en el mar”

Il·lustració: *Ricardo Polo López*

Banco de imágenes y sonidos. Instituto de Tecnologías Educativas. ITE.

Ministerio de Educación del Gobierno de España.

<http://recursostic.educacion.es/bancoimagenes/web/>



### Objectius

---

Analitzar, a partir de fonts arxivístiques, el comerç marítim del XIX quant a les inversions i els rendiments.

Contrastar les dades obtingudes de les fonts primàries amb altres dades procedents de fonts secundàries per tal de comprendre el paper de les companyies comercials catalanes i la formació del capital industrial, així com la pervivència i adaptació de formes d'organització econòmica tradicionals al nou medi econòmic i social.

### Descripció de l'activitat

---

Conjunt d'activitats que faciliten l'observació i anàlisi dels documents d'arxiu que es presenten, amb l'objectiu que l'alumne/a elabori la informació que li faciliten les fonts amb l'objectiu de treure unes conclusions sobre el tema plantejat i promovent el mètode de la recerca.

### Recursos emprats

---

9 documents de l'Arxiu Nacional de Catalunya que es presenten en l'aplicació [ANC@ula](#), accessible a internet

Fitxes d'anàlisi i procediments del [Servei Didàctic de l'Arxiu Nacional de Catalunya](#)

### Temporització

---

4 hores si es realitza un treball per grups col·laboratius

7 hores si cadascun dels alumnes realitza totes les activitats

### Alumnat a qui s'adreça especialment

---

Alumnat de quart curs d'ESO i Batxillerat.

### Aspectes didàctics i metodològics

---

Les activitats es poden desenvolupar a l'aula i permeten la seva utilització aïllada o de conjunt, són aplicables per al treball en grup o individual. Una utilització oberta i flexible d'aquests

materials pot servir per tractar la diversitat de l'alumnat, des dels procediments més senzills fins al desenvolupament d'una recerca més autònoma.

El *Glossari de termes* reuneix el vocabulari necessari per a la comprensió dels documents. Les paraules que són al glossari es marquen amb negreta en les *transcripcions*.

Es recomana que l'alumne treballi directament amb la imatge en pantalla del document o bé impresa i deixi la utilització de les transcripcions per a la resolució de dubtes.

**Per aprofundir en el tema i establir conclusions generals, es podria plantejar una recerca complementària en l'aplicació ANC@ula, a través de la cerca per camps**

Una possible seqüenciació dels temes d'ampliació podria ser la de conèixer:

- *L'organització del vaixell*: des d'un punt de vista econòmic, la funció del capità com a comissionista i com a director de l'empresa, la vida quotidiana del vaixell, l'alimentació, la contractació dels mariners, les malalties...
- *El transport marítim*: tipus de vaixells, principals ports, principals drassanes catalanes, evolució del comerç marítim, assegurances, procedència dels capitals invertits, rendibilitat de les inversions...
- *El comerç del segle XIX*, tant de Barcelona com de la resta del país: mercaderies, destinacions, legislació vigent, creació de companyies comercials, les vendes a comissió, etc.
- *Evolució del dret marítim a Catalunya: Dels costums marítics i el Llibre del Consolat de Mar fins al codi de comerç.*

### **Continguts, competències i processos que es treballen de forma destacada**

L'Anàlisi de fonts d'arxiu permet aprofundir les competències relacionades amb el tractament de la informació i la competència digital, ja que s'introdueix l'alumnat en la cerca de documents a través dels cercadors d'arxius, així com també la d'aprendre a aprendre, en tant que la proposta aporta instruments d'anàlisi aplicables a altres documents o objectius de recerca.

### **Documents adjunts**

- [Guió d'aula](#)
- [Activitats didàctiques](#)
- [Glossari de termes](#)
- [Transcripció dels documents: Codi doc 61, 1653, 1771, 1801, 1805, 1810, 1811, 1812, 1815.](#)
- [Accés al dossier temàtic](#)  
(Enllaç a la descripció de cadascun dels documents i a la seva imatge digital)